

Szanowni Państwo

W razie jakichkolwiek pytań w sprawie pracy z dzieckiem proszę o przesyłanie pytań za pośrednictwem sms albo drogą mailową ania@banaszczuk.pl

Jeżeli dziecko zrobi którąś z wysyłanych przeze mnie prac albo pracę wymyśloną przez Was, proszę o przesłanie do mnie zdjęcia (tak jak niektórzy już przysłali). Można też wysłać zdjęcie jak dziecko pracuje.

Jeżeli ktoś jest zainteresowany, to mogę również polecić strony internetowe do pracy dla dziecka. Należy jednak pamiętać, że dziecko nie może za długo pracować przy komputerze, ale o tym na pewno doskonale wiecie.

W ostatnim tygodniu pobytu dzieci w przedszkolu rozmawialiśmy nt zwierząt egzotycznych. Polecam wirtualną wycieczkę po warszawskim zoo na stronie WWW.zoo.waw.pl. Po obejrzeniu dziecko może narysować zwierzątko, które zapamiętało. W przedszkolu takie zwierzątko lepiłiśmy z plasteliny, prace wyszły bardzo ładne. Jeżeli powstaną jakieś prace, to proszę o zdjęcia.

Serdecznie pozdrawiam

Anna Banaszczuk

PRZYKŁADY ZABAW I ĆWICZEŃ SŁUCHOWYCH I STYMULUJĄCYCH SŁUCH FONEMATYCZNY

1. „Wyklaskaj ten rytm”. Odtwarzanie rytmu na podstawie układu przestrzennego: dorosły układu z klocków, kolorowych kartoników, układ będący odwzorowaniem rytmu. Dziecko ma za zadanie wystukać, wyklaskać, wytupać, itp. ułożony rytm. Zaczynamy od rytmów prostych, stopniowo podnosząc poziom trudności. Układy rytmów należy powtórzyć co najmniej dwukrotnie.
2. „Wskaz mój rytm”. Rozpoznanie i wskazanie układu przestrzennego, który odpowiada wystukanemu rytmowi: dorosły układu kilka (początkowo dwa) szeregi odpowiadające rytmom, a następnie wystukuje jeden z nich. Zadaniem dziecka jest wskazanie właściwego szeregu.
3. „Rozpoznaj rytm”. Rozpoznanie rytmu do podanego układu przestrzennego: dorosły układu szereg odwzorowujący rytm, a następnie wystukuje kilka rytmów, w tym jeden odpowiadający

ułożonemu układowi. Po usłyszeniu właściwego rytmu dziecko ma np. podskoczyć, zawołać lub w inny sposób zasygnalizować, iż dany rytm odpowiada ułożonemu wzorcowi.

4. „Co tak dźwięczy?”. Rozpoznawanie i nazywanie przedmiotów na podstawie barwy wydawanego przez nie dźwięku. Dorosły przygotowuje kilka przedmiotów codziennego użytku (np. kubeczek porcelanowy, plastikowy, szklankę, garnek, deskę do krojenia, itp. oraz drewnianą pałeczkę (łyżkę), a następnie stuka kolejno w ustawione przed dzieckiem przedmioty. Po zasłonięciu dziecku oczu (odwróceniu się tyłem), dorosły tworzy, zaczynając od krótkich, układy rytmiczne (np. kubek, garnek, kubek; deska, deska, szklanka; szklanka, garnek, szklanka garnek, deska, itp.). Zadaniem dziecka jest wymienienie we właściwej kolejności nazw przedmiotów, w które stuknął dorosły lub samodzielne odtworzenie układu.

5. „Powtórz moje czynności”. Odtwarzanie kolejności wykonywanych czynności. Dziecko siedzi odwrócone tyłem do dorosłego. Dorosły wykonuje kolejno kilka czynności np.: szeleści kartką papieru, drze papier, potrząsa kluczami, puka w blat stołu, itp. Zadaniem dziecka jest powtórzenie tych czynności we właściwej kolejności. Wszystkie czynności dorosły powinien uprzednio wykonać przed odwróceniem się dziecka, aby poznało ono i mogło skojarzyć wszystkie dźwięki.

6. „Jaka to melodia?”. Rozpoznawanie piosenki po melodii lub rytmie: dorosły nuci melodie znanych dziecku piosenek lub wystukuje ich rytm. Dziecko podaje tytuł piosenki lub śpiewa jej fragment.

7. „Gdzie jest minutnik?”. Lokalizowanie źródła dźwięku: dziecko zasłania oczy lub opuszcza na krótką chwilę pomieszczenie, w którym toczy się zabawa. Dorosły nakręca minutnik tak, aby zadzwonił za ok. minutę i chowa go w dostępne dla dziecka miejsce. Dziecko ma za zadanie odnaleźć miejsce ukrycia minutnika. Zabawa powinna odbywać się w ciszy, można do niej wykorzystać zabawki z pozytywką, budzik i inne.

8. „Wesoła farma”. Rozpoznawanie i naśladowanie odgłosów zwierząt: dorosły przygotowuje obrazki przedstawiające np. psa, kota, mysz, konia, krowę, owcę, kozę, kurę, kaczkę, gęś, i inne. Zabawa może przebiegać na kilka sposobów: dorosły układa obrazki - dziecko naśladuje głosy zwierząt we takiej samej kolejności; dorosły naśladuje głosy zwierząt, gdy skończy - dziecko układa obrazki; dorosły wskazuje obrazki w różnej kolejności, niektóre kilkakrotnie, dziecko naśladuje głosy zwierząt (np.: dorosły wskazuje: koza, koza, kura, kura, kura, dziecko odpowiada: mee, mee, ko, ko, ko).

9. Nauka na pamięć rymowanek, wyliczanek, wierszyków, piosenek. Zabawy ze znanymi tekstami rymowanymi: dorosły rozpoczyna wers - dziecko dokańcza; dorosły opuszcza wyrazy - dziecko podaje brakujący wyraz.

10. Wyróżnianie i przeliczanie wyrazów w zdaniu: dorosły podaje proste zdanie np. Kot pije mleko. Dziecko układa klocki - ile wyrazów w zdaniu - tyle klocków. Przed postawieniem dziecku polecenia dorosły musi wytłumaczyć dziecku co to jest zdanie i wyraz na konkretnym przykładzie.

11. „Jakie to słowo?”. Synteza sylabowa. Dorosły wymawia wybrane słowo dzieląc je na sylaby, dziecko wymawia cały wyraz lub wskazuje właściwy obrazek.

12. „Sylabowa zgadywanka”. Analiza sylabowa: dorosły podaje wyraz lub wskazuje obrazek, dziecko wystukuje, wytupuje, wyklaskuje sylaby. Liczenie sylab powinno odbywać się na konkretnych przedmiotach np. ułóż tyle kredek, ile sylab słyszysz w wyrazie kotek, podziel pasek papieru na tyle części ile sylab słyszysz w słowie zegarek, itp.

13. „Dokończ słowo”. Dorosły podaje pierwszą sylabę, dziecko ma za zadanie podać jak najwięcej wyrazów rozpoczynających się na nią. Zabawa może przyjąć formę rywalizacji między dorosłym a dzieckiem lub za podanie określonej liczby słów dziecko może zostać nagrodzone w umówiony sposób.

14. „Co powiedziałam/em?”. Synteza głoskowa. Dorosły wymawia słowa rozdzielając głoski, dziecko wskazuje obrazek / podaje całe słowo.

15. Wyróżnianie głosek w nagłosie (zaczynamy od samogłosek) - dziecko podaje wyrazy, których nazwa zaczyna się na podaną przez dorosłego głoskę):

„Zakupy” - Idziemy na zakupy, do koszyka wkładamy te produkty, których nazwa zaczyna się na

„Wycieczka” - Jadę na wycieczkę do Andrychowa/Ełku/Opola/Sopotu/Radomia, itd. Co mam przywieźć? - dziecko podaje nazwy przedmiotów, których nazwa rozpoczyna się na pierwszą głoskę nazwy miejscowości.

„Pociąg” - Jedzie pociąg naładowany towarami, których nazwa zaczyna się na głoskę Dziecko podaje słowa na określona głoskę.

„Dobieranka” - dorosły przygotowuje po kilka obrazków, których nazwy zaczynają się na taką samą głoskę (np. kot, kapelusz, kredka, kamień, antena, aparat, ananas, ul, ucho, ulica, telefon, tablica, torebka, tort i inne). Prezentuje jeden z obrazków i prosi dziecko, aby wybrało spośród rozłożonych przed sobą obrazków te, których nazwa zaczyna się taką samą głoską.

16. Wyróżnianie głosek w wygłosie (rozpoczynając od samogłosek)

„Dokończ słowo” - dorosły podaje słowo bez ostatniej samogłoski, dziecko dokańcza (tat...a; os... a; kart...a/y; kul...a; wron...a; kos...a; aut...o; boisk...o, piłk...a; koł...o; serc...e, itp.)

„Łańcuch” - dorosły podaje dowolne słowo, zadaniem dziecka jest podanie słowa rozpoczynającego się na ostatnią głoskę poprzedniego wyrazu. Kolejne słowo podaje dorosły itd. Zabawę można prowadzić z wykorzystaniem obrazków.

Podane przeze mnie propozycje zabaw nie wykorzystują całego wachlarza możliwości ćwiczeń rozwijających słuch dziecka w wieku

przedszkolnym. Prowadzenie zabaw tego typu wymaga od rodzica zachowania kolejności ćwiczeń w zakresie słuchu fonematycznego oraz stosowania zasady stopniowania trudności. Pamiętać należy także o tym, iż dla dziecka ćwiczenia mają być, oprócz sposobu przyjemnego spędzenia czasu z bliskimi, dobrą zabawą wprowadzającą przy okazji do świata głosek, liter i wyrazów i umożliwiającą dobry start w nauce szkolnej.

BIBLIGRAFIA oraz wybrane przydatne pozycje literatury przedmiotu:

1. Błachnio K., *Vademecum logopedyczne*, WN, Poznań, 2003
2. Demel G., *Wady wymowy*, Warszawa, 1974
3. Demel G., *Minimum logopedyczne dla nauczyciela przedszkola*, wydanie 9, Warszawa, 1978,
4. Kaczmarek L., *Kształtowanie się mowy dziecka*, Poznań, 1953
5. Kaczmarek L., *Nasze dziecko uczy się mowy*, Lublin, 1977
6. Ligęza M., *Podstawy rozwoju języka i mowy dzieci*. W: *Logopedia. Pytania i odpowiedzi*, WUO, Opole, 2003
7. Minczakiewicz E.M., *Mowa. Rozwój. Zburzenia. Terapia.*, Kraków, 1997
8. Mystkowska H.: *Rozwijamy mowę i myślenie dziecka w wieku przedszkolnym*, Warszawa, 1991
9. Ročławski B., *Podstawy wiedzy o języku polskim*, Glottispol, Gdańsk, 2001
10. Sawa B., *Jeżeli dziecko źle czyta i pisze*, Warszawa, 1987
11. Skorek E. M., *Z logopedią na ty*. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków, 2002